

Jan-Aage Torp
formann KKN

Kampen mot overgrepene i det norske barnevernet som gjennom noen årtier har vært rettet mot barna, foreldrene og familiene, er allerede blitt vunnet prinsipielt i rettsvesenet.

Men nå gjenstår at seieren får avgjørende konsekvenser i selve barnevernet og for de besluttede myndigheter på Stortinget, i regjeringen, samt i forvaltningen.

Ble involvert

Lite ante jeg hva som lå foran oss da jeg den 21. januar 2016 kl. 08:00 om morgenen fikk en telefonoppringning fra senator Ben-Oni Ardelean i Romanias parlament. Han ledet en delegasjon på 11 parlamentarikere fra Romania som ble sendt til Norge for å bistå den rumensk-norske familien Bodnariu fra Naustdal i deres kamp mot barnevernets utilbørlige inngripen. Han ba om vår hjelp i Oslo hvor delegasjonen møtte begrenset velvilje fra norske myndigheter.

Ardelean og hans senator-kollega, Titus Corlatean, fløy deretter direkte fra Oslo til Strasbourg, der de forela den alvorlige situasjonen i Norge for Sosialkomiteen i Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE), som straks skjønte alvorret.

Katakomben

Den 8. juni 2017 arrangerte min kone Aina & jeg et seminar om barnevernet i «Katakomben» i den tidligere Lutherstiftelsens bokhandel i Oslo. Her var Ardelean og Corlatean hovedtalere.

Seminaret ble holdt i sammenheng med utdelingen av Kristen Koalisjon Norge (KKN) sin familievernpris 2017 til familien Bodnariu.

Den eneste rikspolitiker som ville møte oss, var 2. visepresident på Stortinget, Kenneth Svendsen (Frp).

Til seminaret inviterte vi også som taler, psykolog-

Seieren over norsk barneverns overgrep er Europa – en historie som ikke er blitt fortalt

STATLIGE OVERGREP:

Kampen mot overgrepene i det norske barnevernet er allerede blitt vunnet prinsipielt i rettsvesenet. Men nå gjenstår at seieren får avgjørende konsekvenser i selve barnevernet og for de besluttede myndigheter på Stortinget, i regjeringen, samt i forvaltningen, skriver kronikkforfatteren. Ill. foto: iStock

spesialist Einar C. Salvesen, som i juni 2015 hadde initiert og forfattet «Den nasjonale bekymringsmeldingen» om barnevernet, som var blitt underskrevet av over 250 psykologer, advokater og andre fagfolk med reell erfaring fra barnevernet. I februar 2016 var han også blitt engasjert av familien Bodnariu i deres kamp.

En av tilhørerne (anonymisert) den 8. juni var en skarpskodd jurist fra ADF International i Wien, verdens største juristnettverk for kristenkonervative verdier. Han var sendt av ADF for å forberede de politiske og rettslige prosesser som var under oppseiling i Strasbourg.

En av de gode frukter av seminaret var at ADF-juristen traff Salvesen, slik at de europeiske kristenpolitikere og institusjoner oppdaget at det var én ledende norsk fagmann som så at kampen faktisk gjaldt familieverdier. Derfor ble Salvesen tatt imot med åpne armer.

Igjen i Oslo

Den 6. januar 2018 arrangerte vi KKNs nyttårskonferanse, igjen på Katakomben i Oslo.

Denne gangen var hovedtalen Leo van Doesburg,

som var strategen i de kristenkonervative nettverkene i PACE og i EUs institusjoner. Her møtte han en rekke offere for norsk barneverns maltraktering.

Sosialkomiteen i PACE besluttet uken etter å utpeke en offisiell rapportør om barnevernet, og oppdraget ble gitt av Europarådets generalsekretær Thorbjørn Jagland til moldoveren Valeriu Ghiletschi.

Men Sosialkomiteens hen-

ikke med fagfolk som hadde alternative synspunkter.

Sosialkomiteen sendte en email til meg den 18. januar om å fremskaffe alternative røster, og dette førte til at jeg den 24. januar satte opp en liste med 14 navn, der Salvesen var den første, etterfulgt av Ragnhild Pettersen, Gro Hillestad Thune, Nina Gjersøyen, Venil Katharina Thiis og Trude Hoff. Den 25. januar fulgte vi opp med seks offere som kunne repre-

forhandlinger i Sosialkomiteen, der Norges delegasjon ga høylytt uttrykk for sin misnøye med Ghiletschis opprinnelige rapport. Ikke minst at han ikke aksepterte som en sannhet hva barneombud Anne Lindboe sa til ham den 7. mars: «Du burde ikke komme for å granske barnevernet, men for å lære av det. Norge har nemlig verdens beste barnevern!»

Ghiletschi er en utpreget pragmatiker, og strakte seg langt for å kunne presentere et samlet resolusjonsforslag i PACE-møtet den 28. juni.

Likevel var ikke dette nok for Norges delegasjon, anført av Ingjerd Schou (Høyre), Lise Christoffersen (Arbeiderpartiet) og Emilie Mehl (Senterpartiet). Den eneste nordmann som ga Ghiletschis rapport offentlig støtte i PACE, var Morten Wold (Frp).

Ghiletschi møtte stor motstand fra etisk liberale krefter i PACE, men likevel ga avstemningen et stort flertall for Ghiletschis rapport offentlig støtte i PACE, var Morten Wold (Frp).

Nå var det duket for rettsprosessene i Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) i Strasbourg.

Jeg spurte om Møse fortsatt mottok lønn fra Norges Høyesterett, syv år etter hans tiltredelse som dommer i EMD. Direktøren bekreftet straks dette. Jeg ringte Ghiletschi og fremla dokumentasjon. I løpet av noen dager trakk Møse seg fra EMD, to år før hans periode var omme, noe som savner sidestykke i EMDs historie.

JAN-AAGE TROP

sendte relevante «cases».

Den 28. juni 2018 ble Valeriu Ghiletschis rapport fra Norgesbesøket i mars fremlagt i Europarådets parlamentarikerforsamling i Strasbourg, etter tøffe

sentere relevante «cases».

PACE-resolusjonen

Den 28. juni 2018 ble Valeriu Ghiletschis rapport fra Norgesbesøket i mars fremlagt i Europarådets parlamentarikerforsamling i Strasbourg, etter tøffe

· blitt vunnet i .lt

Dommer-inhabilitet

Valeriu Ghiletschi ble i 2018 valgt til leder av Dommerutvelgelseskomitéen i PACE. Straks merket han seg at den norske dommeren i EMD, dr. Eirik Møse, syntes å blokkere de fleste saker om norsk barnevern i EMD. Han ba meg undersøke dette.

Som internasjonal leder av KKN ringte jeg derfor direktøren for Norges Høyesterett, og snakket for anledningen på engelsk. Tydeligvis gjorde dette direktøren villig til å behandle meg seriøst (som kristenkonserverativ nordmann var ikke alltid dét en selvfølge den gangen). Jeg spurte om Møse fortsatt mottok lønn fra Norges Høyesterett, syv år etter hans tiltredelse som dommer i EMD. Direktøren bekreftet straks dette.

Jeg ringte Ghiletschi og fremla dokumentasjon.

I løpet av noen dager trakk Møse seg fra EMD, to år før hans periode var omme, noe som savner sidestykke i EMDs historie.

Prosessen med å velge en ny dommer fra Norge startet straks, men den norske justisministers kandidater ble avvist, én etter én. I mai 2019 ble endelig dr. Arnfinn Bårdsen valgt av PACE, etter som han viste respekt for familieverdiene.

Selv intervjuet jeg en rekke av de norske kandidatene.

PACE og Silje Garmosaken

Den 25. juni 2019 arrangerte KKN sammen med Ordo Iuris fra Warszawa et seminar i PACE om Silje Garmosaken, som førte til at hun fikk asyl i Polen.

At PACE tillot en ny barnevern-relatert sak etter Ghiletschi-resolusjonen året før, ga tydelige signaler til EMD.

EMD og Norge

Straks godkjente Bårdsen en rekke norske barnevernsaker til behandling i EMD.

Europarådet er EMDs oppdragsgiver, og er også i siste instans ansvarlig for

at medlemsstatene effektiviserer EMDs dommer, så derfor har resolusjoner og initiativ fra PACE stor betydning for EMD.

Den første store dommen var den såkalte Lobben-dommen, og deretter fulgte i de neste fire årene 30 domfellelser av norsk barnevern. I hovedsak gjaldt det brudd på Den europeiske menneskerettskonvensjon, artikkel 8, om retten til familieliv, men også artikkel 9 om religionsfrihet.

Høyesterett

Norges Høyesterett tok dommene fra EMD på største alvor, og gjennomførte derfor i mars 2020 en full behandling av dommene derfra. Dette førte til fundamentale nye føringer som gjaldt, ikke minst, familieretten, religionsfriheten, samværsordninger og tilbakeføringer i barnevernet. Føringene la nye premisser for domstolene i Norge.

Stortinget

Den 8. oktober 2020 besluttet et enstemmig storting å opprette en rettssikkerhetskommisjon som skulle granske barnevernet.

Den 18. juni 2021 vedtok Stortinget en del foreløpige endringer av barnevernloven.

Den 20. mars 2023 mottok regjeringen NOU 2023: 7 fra Granskningskommisjonen for rettssikkerheten i barnevernet. Saken er under behandling.

Europa og familieverdiene

Kampen mot barnevernets overgrep i Norge ville aldri ha blitt vunnet uten verdibeviste politikere og skarpskodde jurister i europeiske stater og institusjoner.

Vi står overfor en stor kamp i Norge for å implementere dommene og nye føringer fra EMD og Norges Høyesterett.

Uten samarbeidet med våre venner i Europa vil dette ikke kunne lykkes.